

KAREL ČAPEK

(1890 – 1938)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

124. výročí narození

Dne **9. ledna 1890 se narodil** český prozaik, dramatik, novinář a překladatel, **Karel Čapek**.

Pocházel z Malých Svatoňovic, rodina se záhy přestěhovala do vlastního domu v Úpici. Vyrůstal v kulturním prostředí rodiny **venkovského lékaře** v podhůří Krkonoš. **Studoval na FF UK** filozofii, estetiku, anglistiku, germanistiku a bohemistiku; následně pak v Berlíně a v Paříži. V listopadu 1915 je **promován na doktora filozofie**. Krátce působil jako knihovník a vychovatel, roku 1917 nastoupil do Národních listů, roku 1921 do Lidových novin, kde zůstal až do smrti. **Do literatury vstoupil společně se svým bratrem**, výtvarníkem Josefem. Jejich povídkové soubory se vyznačují se lyrickým vtipem, parodickými nápady a ironickou hrou. Od počátku 20. let se začal prosazovat i jako dramatik, v letech 1921–1923 byl dramaturgem a režisérem Vinohradského divadla. Světový úspěch mu přineslo utopické drama **R. U. R.** (1920), poté Věc Makropulos (1922). K dramatu se vrátil i ve vyostřené době konce 30. let, výsledkem byla hra Bílá nemoc. V divadelním prostředí se také seznámil se svou ženou, herečkou a prozaičkou

O. Scheinpflugovou, s níž se oženil v srpnu 1935. Ze 30. let pocházejí jeho vrcholná díla, trilogie Hordubal (1933), Povětroň (1934) a Obyčejný život (1933). Čtenářsky byly velmi úspěšné i jeho cestopisné prózy (Anglické listy). Svými jazykově dokonale propracovanými **překlady Apollinaira a dalších francouzských básníků** výrazně ovlivnil vývoj české literatury, například postoj české poezie k asonanci a vůbec českou metriku. **Mnichovská dohoda**, štvánice proti jeho osobě, které následovaly, a následná kapitulace pro něj znamenaly zhroucení jeho dosavadního světa. Poslední tři roky života **prožil ve Staré Huti**

u Dobříše. Zemřel na plicní edém na Boží hod vánoční 25. 12. 1938, několik měsíců před plánovaným zatčením gestapem. Byl pohřben na vyšehradském hřbitově v Praze. Osobnost Karla Čapka je symbolem kulturního a občanského života **první demokratické** Československé republiky. Jeho dílo vyznačuje snaha o **co nejužší kontakt s živou přítomností**, která byla podpořena jeho pragmatickou filozofickou orientací.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Bohuslava Bradbrook: Karel Čapek - hledání pravdy, poctivosti a pokory.

Jiří Opelík: Karel Čapek ve fotografii.

Karel Scheinpflug: Můj švagr Karel Čapek.

Karel Čapek: Boží muka; Trapné povídky; Čtení o T.G. Masarykovi; Dášeňka čili život štěněte; Dramata; Francouzská poezie nové doby; Hordubal; Povětroň; Obyčejný život; Jak se co dělá; O lidech a mnohé

